E-Mailbericht Zaak 448929

Datum: 28-11-2022 om 16:45:22

Onderwerp: Ontwerp afwegingskader zon op land, zaaknummer 448929 op 28-11-2022 om 16:45:22

Beste gemeente Zutphen,

We hebben uw beleid gelezen.
Het beleid ziet er goed uit. Toch hebben we een aantal opmerkingen.

Sunvest is goed bekend in de omgeving en heeft met veel mensen en grondeigenaren contact gehad.
Een paar zaken komen bovendrijven.
De twee zoekgebieden lijken om meerdere reden niet afdoende om goed invulling te geven aan de ambitie van de gemeente.

1
Het zoekgebied in het oosten is met name grond in het bezit van de gemeente en kan alleen door de gemeente beschikbaar gesteld worden voor de ontwikkeling van zonneparken.
De percelen van particuliere grondeigenaren die overblijven lijken onvoldoende geschikt.

2
Het zoekgebied ten zuiden van Zutphen wordt gezien als een mooi (recreatie) gebied. Veel grondeigenaren en de buurt hebben ons aangegeven een zonnepark richting industriegebied meer voor de hand te zien liggen, landschappelijk gezien. Dan wel een veel kleiner zonnepark.

3
Beide zoekgebieden liggen ver van netaansluitingen en groot verbruikende industrie af. Veel logischer is om juist het gebied ten noorden van Zutphen en ten noorden van Warnsveld ook als zoekgebied aan te wijzen, gezien de daar aanwezige industrie die op een zonnepark kan worden aangesloten en de netaansluiting die er zit. Dat scheelt kabels trekken en daarmee maatschappelijk kapitaal.

4
De gemeente wil ruimte geven aan een kralensnoer van kleinere zonneparken. Om dat voor elkaar te krijgen moeten we creatief kunnen zijn qua locaties.
Dan helpt het als het zoekgebied verruimd wordt en ook op andere plekken (kleinere) zonneparken ontwikkeld kunnen worden.

5
Op zonnepark Revelhorst zouden we graag een tweede kleiner zonnepark willen aansluiten. We hebben nog ruimte op de kabel.
Het zou logisch zijn om dat nabij het zonnepark te ontwikkelen. De huidige kansenkaart sluit dat uit.

Kortom:
Onze vraag is om het zoekgebied te verruimen, in ieder geval voor kleinere percelen, en de nadruk te (blijven) leggen op goede landschappelijke inpassing. Een goed ontworpen en ingepast zonnepark, passend bij de schaal van het landschap zou in overleg met de omgeving immers op bijna elke plek ontwikkeld moeten kunnen worden.

Met vriendelijke groet,

Sunvest

[cid:image001.jpg@01D90343.8D1F4830]

Bijlagen:
image001.jpg

Aan: De gemeente Zutphen

Van:

Betreft: **Zienswijze ontwerp afwegingskader zon op land, zaaknummer 448929**

Datum: 30-11-2022

Geachte lezer,

Allereerst wil ik mijn complimenten uitspreken voor het concept afwegingskader en de duidelijk geleverde inspanning om tot het document te komen. Ik heb het met veel plezier en interesse gelezen. Als inwoner ben ik ook blij en trots dat mijn gemeente, samen met inwoners, zorgvuldig en krachtig invulling probeert te geven aan de energietransitie en emissiereductie.

Al lezende kwamen de volgende ideeën op die het afwegingskader m.i. nog verder kunnen versterken.

1. Waarom doen we dit?

De Inleiding begint met *De gemeente Zutphen wil energieneutraal zijn*. De hele verdere motivatie en onderliggend beleid gaan over de klimaatopgave. Dat is natuurlijk ook cruciaal. We doen dit echter ook om onze inwoners en bedrijven tot in lengte van jaren van betrouwbare en betaalbare energie te voorzien. Dat argument is ook belangrijk om ergens te noemen. We werken aan versterking van onze eigen lokale energievoorziening en circulaire economie. Dat is een fijne vorm van welvaart voor iedereen. En daar hoort ook een gedeelte lokale opwek bij.

1. Algemene verklaring van voortschrijdend inzicht.

In de colofon staat: *wanneer nieuwe inzichten bekend zijn kan dit afwegingskader herzien worden.* Dat is verstandig, want als er één constante is in de energietransitie, dan is het wel voortschrijdend inzicht. Misschien is het daarom nog beter om voortschrijdend inzicht ergens een duidelijke plek te geven in bijvoorbeeld paragraaf 1.3. Zo'n opmerking over voortschrijdend inzicht geeft bijvoorbeeld ook de mogelijkheid om de punten die ik aandraag onder 3. wél aan te kondigen, maar pas later uit te werken.

Bij een kader rond voortschrijdend inzicht hoort m.i. uiteindelijk ook een kwantificering van de Zutphense doelen voor duurzame opwek (wanneer doen we genoeg), inclusief een beschrijving van de relatie van dit afwegingskader met ander relevant gemeentelijk energiebeleid (denk aan de transitievisie warmte en elektrische mobiliteit bijvoorbeeld), en (een plan voor) monitoring van de voortgang.

2. PV en PV-T onderscheiden

De ontwikkelingen staan niet stil. In het afwegingskader wordt impliciet alleen zon-PV meegenomen. We weten echter al zeker dat het energiesysteem in onze regio eigenlijk niet nog méér zon-PV aankan zonder dat is nagedacht wat er met de opgewekte elektriciteit gebeurt. De ontwikkeling van zonnepanelen die zowel elektriciteit als thermische energie kunnen oogsten (PV-T) is in die zin een kansrijke ontwikkeling. Met PV-T systemen kan je in vergelijking met klassieke PV systemen op de zelfde oppervlakte drie keer meer energie oogsten. PV levert vooral energie tussen maart en september. Het "T" deel van een PV-T installatie levert het hele jaar energie. Dus ook in de winter als we veel energie nodig hebben. Bovendien wordt een groot gedeelte van de met PV-T opgewekte

elektriciteit lokaal gebruikt door warmtepompen in de reeds geplande warmtenetten uit de warmte transitievisie van de gemeente. Door PV-T in te zetten kan je dus heel veel ruimte besparen én het elektriciteitsnet ontzien. Een aandachtspunt bij PV-T is wél dat je de technologie in de nabijheid (indicatie 500m tot 1 km) van de eindverbruiker moet toepassen uit oogpunt van energieverliezen en betaalbaarheid.

3. Systeemperspectief en aanvullende of alternatieve zoekgebieden

De energiesysteemkant (aanbod én vraag in samenhang beschouwen) is in het afwegingskader nog onderbelicht. Gezien de structurele netcongestie en het per definitie beperkt voorspelbare karakter van zonne-energie, zou aandacht voor het lokale energiesysteem als geheel het beleidskader verder kunnen versterken. Vanuit het perspectief van een lokaal energiesysteem in balans kies je bij voorkeur voor opwek die geografisch dicht bij de vraag en/of bij sterke energieknooppunten ligt. Dat geldt in het bijzonder voor PV-T. Vanuit het perspectief van een robuust en toekomstbestendig lokaal energiesysteem kan ik mij goed voorstellen dat bijvoorbeeld relatief kleine PV-(T) velden dicht bij de randen van de stad ontzettend interessant kunnen zijn. Concreet denk ik dan aan plekken op- en net ten noorden van de Mars en het kanaal, en misschien ten westen van het Bronsbergermeer en tegen het talud van de N348 t.b.v. de toekomstige warmtevoorziening voor de Zuidwijken. Vanuit het perspectief van het energiesysteem is een gebied als de Overmarsch voor PV minder aantrekkelijk, en wellicht ook helemaal niet nodig als we kleine gebieden dicht tegen de stadranden ontwikkelen met PV-T en/of PV die is gekoppeld aan de vraag (denk bijvoorbeeld ook aan slimme laadpleinen).

Nogmaals complimenten voor uw concept afwegingskader en de gelegenheid om een zienswijze in te dienen.

Met Vriendelijke Groet,

PS enkele PV-T links ter informatie

https://escom.nu/

https://triplesolar.eu/bestaande-wijken-energieneutraal-dankzij-innovatief-zonnewarmtenet/

https://www.warmte365.nl/nieuws/%E2%80%9Cpvt-geeft-stille-warmte-en-stroom-uit-%C3%A9%C3%A9n-paneel-zonder-overlast%E2%80%9D-68ADB4.html

https://www.warmte365.nl/nieuws/de-stille-opmars-van-pvt-panelen-als-bron-voor-de-warmtepomp-68A5B3.html

https://hollandsolar.nl/over-zonne-energie/pvt

3

Stichting Waardevol Warnsveld

Rijksstraatweg 99
7231 AD Warnsveld
Tel.: (0575) 52 66 69 / 52 66 07
E-mail: info@waardevolwarnsveld.nl
www.waardevolwarnsveld.nl

Aan:

Burgemeester en Wethouders en de raad van de gemeente Zutphen
Postbus 41
7200 AA Zutphen.

Datum: 20 december 2022.
Onderwerp: Reactie/ bezwaar op ontwerp afwegingskader zon op land, zaaknummer 448929.

Geacht College en Raad,

Hierbij dienen wij een zienswijze/bezwaar in tegen uw beschikking d.d.18-11-2022 inzake het ontwerp afwegingskader zon op land.

1. De redenen van ons bezwaar:
   De Stichting Waardevol Warnsveld is tegen de aanleg van grote zonnevelden in het landelijk gebied. De gemeente Zutphen heeft slecht een klein landelijk gebied t.o.v. de omliggende gemeenten.
   De landelijk gebieden rond Zutphen hebben grote landschappelijke waarden voor mens en dier. Er is een grote diversiteit aan verschillende landschappen. Zij zijn erg belangrijk voor onze leefbaarheid.
   Vanuit onze doelstellingen willen wij graag de leefbaarheid van het landschap behouden. En waar mogelijk versterken.
   Door de mogelijke aanleg van grote zonneparken gaat het landschap en daarmee de leefbaarheid, een grote maatschappelijke waarde, achteruit. Grote oppervlakten dreigen vol gelegd te gaan worden met zonnepanelen.
2. Hoofdbezwaar.
   Ons hoofdbezwaar is gericht tegen **het aanwijzen van zoekgebied het Zutphense Broek.**
   Het Zutphense Broek is eerder onderdeel geweest van het Stedelijk Uitloop Gebied (STUIT gebied). Daar is toen al veel recreatie ingevuld in het mooie coulissen landschap. O.a. is het sportpark 't Meijerink gerealiseerd.
   Door nu een zoekgebied voor grote zonnevelden voor te stellen en in te richten zal het landschap en de natuur verder worden aangetast.
   Wij vragen u dit zoekgebied voor de opwek van grootschalige zonne-energie te schrappen.

Graag zijn wij bereid ons bezwaar zo nodig toe te lichten.

Hoogachtend,
Stichting Waardevol Warnsveld,

secretaris. voorzitter.

4

Vogelwerkgroep Zutphen e.o

www.vwg-zutphen.nl
p/a : secretaris Remke van Rijswijk, Rustoordlaan 53, 7211 AW

Eefde. Tel: 0575-518760 of 0610380170.

(vwgzutphen@gmail.com). K.v.K nr. 08136502.

Betreft: Reactie/bezwaar afwegingskader zonne-energie.
Zaaknummer 448929

Zutphen, 15 december 2022.

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders en de raad van Zutphen
Postbus 41
7200 AA Zutphen.

Geacht College en Raad van Zutphen,
Wij dienen een zienswijze/ bezwaar in tegen uw beschikking d.d. 18-11-2022 zaaknummer 448929 inzake **het concept afwegingskader zon op land** in Zutphen.

De redenen van deze zienswijze/bezwaar;

1. **Algemeen.**
   De VWG Zutphen e.o. is tegen het aanleggen van grote zonneparken in het buitengebied van Zutphen. Deze zijn schadelijk voor de leefomgeving van de vogels.
   De Ontwerp Afwegingskader is door Bureau Land id (nov. 2022) en Pondera (2021) is **niet objectief** geschreven t.o.v. de bestaande ecologie. Bureau SAB (2020) geeft de landschappelijke eigenschappen weer en houdt geen rekening met andere zaken zoals ganzenfoerageergebieden.
   Het zijn **politieke documenten** die gericht zijn op het **realiseren** van zonneparkgebieden in de toch al beperkte ruimte van het buitengebied.
   Bureau Land id door vooral veel succesverhalen van **niet vergelijkbare** situaties met veel foto's van elders te belichten. Daar wordt voor de Zutphense situatie **niet de juiste afweging gemaakt.**
   De afwegingen over "maatschappelijk meerwaarde" (een van de toets doelen) zijn voor de landschap en natuur **onjuist**. Het resultaat is juist sterk **negatief**. Helaas heeft de natuur zelf geen stem om zich te laten horen. Verwachtingen worden door Bureau id niet "hard" gemaakt.
   Pondera gaat uit van de ruimtelijk -technische analyse. De potentiele belemmeringen worden in paragraaf 4.2. behandeld in 4.2.6 Ecologie. Daarbij gaat het, buiten NNN en N 2000 gebied, vooral over bos als "onwenselijk" voor zonnepanelen. De omgeving moet pas in een vervolgfase van een concreet project worden uitgezocht. U komt thans met het aanwijzen van zonnevelden, dan moet je het ook uitgezocht hebben. Waar bijvoorbeeld ganzen foerageren en verblijven is niet eens onderzocht.

Conclusie: de VWG vindt dat belangrijke vogelgebieden nu al onderzocht moeten zijn als je een afweging maakt. Ook ganzenfoerageergebieden horen nu al beoordeeld zijn. Waar zonnepanelen staan kan niet op gras gefoerageerd worden.

2. De kern van ons bezwaar richt zich tegen het **aanwijzen van het zoekgebied de Overmarsch voor de aanleg van zonnepanelen.**

Dit gebied en ook de omliggende omgeving is van groot belang voor vogels.
U onderkent in principe het belang in de afwegingsnota door te stellen dat het gebied van belang is voor de weidevogels en andere doelsoorten (pag 22 Bureau Land id)en dat de bestaande waarden behouden moeten blijven. Met deze bestaande waarden, de openheid en de aanwezige (winter)ganzen houdt u **onterecht** geen rekening. Door de aanleg van zonnepanelen kunnen de kol- en andere ganzen niet meer foerageren op het gras aldaar. De landschappelijke openheid en de aanwezigheid van (winter)ganzen zijn meerwaarden. Die worden door het grotendeels vol leggen met zonnepanelen vernield. Wij vragen u het zoekgebied direct **af te voeren** op basis van uw criteria.
In de directe omgeving is al recent foerageergebied voor o.a. ganzen verdwenen door de aanleg van de provinciale rondweg N 345 rond de Hoven.

Ondanks een petitie van 650 ondertekende inwoners **tegen de aanleg** wilt u een zoekgebied begrenzing instellen. Waarom?
Het gebied ligt in een eeuwen oude meanderarm van de rivier de IJssel en behoort tot het IJssellandschap. Met name voor winterganzen is open gebied juist van groot belang. Dat weegt u niet. Voor hun veiligheid en rust is het gebied uitermate goed gelegen tussen een spoorbaan en een provinciale weg (N 345). Bij realisering wordt voor meer dan 30 jaar een voedsel- en rustgebied, omgeven door een Groene Ontwikkelingszone, langdurig verstoord. Elke aantasting van hun leefgebied zal leiden tot achteruitgang in aantallen en soorten vogels. **Voor de weidevogelsoorten geldt dat het behoud van open gebied essentieel is.**
Ook de gans is een weidevogel. Wij berichten u al over ons belang bij onze inspraakreactie van 27 mei 2021 inzake de Regionale Strategie (RES).
Grote zonneparken horen niet in of nabij beschermde natuur en in waardevolle landschappen.

Andere redenen:
Buitengebied Zutphen.
Het buitengebied van Zutphen is klein, te klein in vergelijking met andere gemeenten in de RES zoals Lochem, Brummen en Bronckhorst. De leefbaarheid van mens en dier worden bij de aanleg aangetast. Zutphen heeft al 3 windmolens gerealiseerd en 3 in de planning via de provincie in een inpassingsplan. Dat is liefst 6/15 = 40% van het aantal dat in de RES 1.0 is vermeld. Verder heeft Zutphen al enige zonneparken. (Revelhorst, Noordveen, etc.)
Bovendien hebben genoemde omliggende gemeenten tegen de gemeentegrens van Zutphen al parken aangelegd. (O.a. direct ten noorden van de Berkel en bij de N 348).
Wij vinden dat Zutphen al genoeg heeft gedaan t.o.v. andere gemeenten. Door **een locale beslissing** dreigen de vogels rond Zutphen te verdwijnen.

Transparantie en gedegen onderzoek.
Keuzes met betrekking tot locaties, aantallen en omvang van zonnepanelen moeten gebaseerd zijn op gedegen onderzoek en ruimtelijke integratie van belangen.

Klimaat.
De VWG Zutphen is voorstander van het **versterken** van natuur om de effecten van klimaatverandering het hoofd te bieden. Het plaatsen van zonnepanelen op natuurgevoelige locaties tast de kwaliteit van natuur aan. Robuuste natuur draagt bij aan het mitigeren van de effecten van klimaatverandering voor mens en dier.
Conclusie:
Gelet op het bovenstaande verzoeken wij u de zoeklocatie Overmarsch te schrappen.

3. **Zoekgebied Zutphense Broek.**
Het Zutphense Broek is onderdeel geweest van **het STUIT gebied**. Het Stedelijk Uitloopgebied van Zutphen. De toen gewenste natuuruitbreiding daar is helaas **niet** gerealiseerd. Wel is er een verdere aantasting van landschap en natuur door o.a. recreatie gekomen door de aanleg van sportpark 't Meijerink. Daar is toen voor gekozen, maar ook voor natuur die niet gerealiseerd is.
Door nu weer een **groot zoekgebied** voor zonnepanelen vast te leggen wordt opnieuw een aanslag gepleegd op het coulissenlandschap en de natuur en de daar aanwezige vogels.
Conclusie.
Wij vragen u het zoekgebied te verwijderen.

4. **Eindconclusie:**
   Wij hebben bezwaar tegen de beide grote zoeklocaties. Schrap deze en richt u op het beleggen van daken met zonnepanelen.
   Graag zijn wij bereid ons bezwaar nader toe te lichten.
   Hoogachtend,

Vogelwerkgroep Zutphen e.o.

5

E-Mailbericht Zaak 476058

Van:

Aan: info@zutphen.nl

Datum: 23-12-2022 om 14:54:20

Onderwerp: ontwerp afwegingskader zon op land, zaaknummer 448929 op 23-12-2022 om 14:54:20

Beste college van B&W gemeente Zutphen,
Bij deze wil ik mijn 'zienswijze' indienen voor het ontwerp afwegingskader zon op land, zaaknummer 448929.

De wandelroute van dit Klompenpad, en ook het lokale ommetje van Hoekendaal tot Meijerink, loopt door het gebied de Leestensche Broek en dus door het 'zoekgebied' van betreffend Afwegingskader.

Ik ben niet bij de eerdere bijeenkomsten geweest omdat ik daarvan niet op de hoogte was dat het plaats vond.
Wel heb ik de RES-nieuwsbrief gezien en daarna de informatie PDF van het Afwegingskader en ben ook inmiddels benaderd door een betrokken omwonende.

Het Klompenpad maakt in het 'zoekgebied' vooral gebruik van de schouwpaden van het Waterschap en enkele paden rondom boerderijen, o.a. Boggelaar en de Berghege.
Mijn enigste zorg is dat met plaatsing van het zonnepark langs de Leestense Laak de wandelroute eventueel wordt onderbroken en dus vrijwel ontoegankelijk, tenzij daar een goede oplossing voor geregeld wordt.
De natuur en aanzicht daarvan in dat gedeelte heeft er dan ook nog onder te lijden.

Verder ben ik dan ook van mening dat de plekken voor deze zonneparken in eerste instantie gezocht zouden moeten worden op de (daken van) bedrijventerreinen!
Er is op de Revelhorst best nog ruimte hiervoor.

Ik ben zeer zeker voor een goede energie-transitie, maar van de natuurlijke leefomgeving zou het niet ten koste moeten gaan.

23 december 2022.

Bijlagen: geen

6

TPSolar Nederland B.V.
Melbournestraat 9, unit 7
1175 RM Lijnden

E: info@tpsolar.nl
T: 023 741 01 44
KvK: 62608894
www.tpsolar.nl

Aan: College van B&W
Stadhuis van Zutphen
's Gravenhof 2, 7201 DN Zutphen

Lijnden, 30-11-2022

Betreft: ontwerp afwegingskader zon op land, zaaknummer 448929

Geachte,

Het Ontwerp ligt voor inspraak ter inzage tot en met donderdag 2 januari 2023. Graag dienen wij middels onderhavige brief onze zienswijze puntsgewijs in.

Het initiatief past binnen en sluit aan op landschappelijke structuren en patronen
Er wordt gesteld dat het aanwezige verkavelingspatroon leidend is voor de vorm van het zonneveld. Tevens wordt gesteld dat de opstelling van de panelen langs de N-wegen de voorkeur geniet. We vragen de gemeente om ook oog te hebben voor de hoogspanningsleidingen in het gebied, welke niet geheel parallel lopen aan de hoofdweg/verkaveling. TenneT wil te allen tijde kabels naar de grond kunnen laten zakken en in de praktijk betekent dit het houden van afstand aan beide zijden van het hart van elke lijn(set) en dat de paneelrijen parallel aan de hoogspanningsleidingen geplaatst moeten worden. De hoogspanningsleidingen hebben een beeldbepalend karakter binnen het huidige (energie)landschap. Het lijkt ons dan ook vanuit ontwerpperspectief logisch dat de panelenrijen de richting van deze hoogspanningsleidingen volgen i.p.v. kavelstructuur.
Daarnaast liggen er ook veel gasleidingen in het gebied. Hierboven mogen geen panelen geplaatst worden. Houd rekening met mogelijke ingekorte of onderbroken paneelrijen. Een egale uitlijning van de panelrijen geniet ook onze voorkeur, maar de praktijk vergt maatwerk.

Het initiatief houdt zoveel mogelijk rekening met bestaande natuurwaarden
TPSolar kan zich vinden in de punten van dit onderdeel. Onze voorkeur gaat uit naar een zuid-opstelling met 2 meter tussenruimte en een hoogte van 2,5m. Deze afstanden biedt de ontwikkelaar ruimte om natuur te ontwikkelen (voldoende ruimte, licht, water) met mogelijke schapenbegrazing. We hopen dat de gemeente de huidige paneelhoogte en rijafstand behoudt.

Het initiatief heeft zorgvuldig ontworpen bijkomende elementen
In de ontwerpprincipes wordt gesproken over een landelijk hekwerk rondom. Een zonneveld is een elektrische installatie zonder toezicht en moet dus worden afgeschermd van (onbedoelde) aanraking door mensen (bijvoorbeeld spelende kinderen). Ook heeft de installatie een hoge waarde en moet dus enigszins beschermd zijn tegen vandalisme en diefstal. Zowel verzekeringsmaatschappijen als 'gezond verstand' (je wilt simpelweg niet het risico nemen dat er iets ergs zou kunnen gebeuren) stellen

daarom eisen aan deze afscherming. Een landelijk hekwerk of een terughoudend hekwerk wordt in de regel uitgevoerd met rechthoekig gaas dat eerder uitnodigt om te beklimmen dan dat het afschrikt. Ook is de hoogte vaak beperkt. Dit voldoet zeker bij grotere installaties (>2 ha) niet aan voorgenoemde eisen (grotere risico's). Op wat grotere afstand (>50 meter) is de visuele invloed van het hekwerk sowieso verwaarloosbaar, en zoals eerder betoogd zou de toepassing van hogere begroeiing vóór het hekwerk zowel qua zichtbeperking als qua natuurwaarden grote voordelen hebben.
Voorgesteld wordt om géén eisen te stellen aan het benodigde hekwerk of hooguit aan het kleurgebruik.

Betreffende de gebiedskenmerkende randen, landschappelijke inpassing en inheemse beplanting zien we goede ideeën en suggesties in het ontwerp.

De initiatiefnemer toont aan hoe het initiatief (met maatwerk en in samenwerking met de omgeving) een positieve bijdrage levert aan de omgeving)
Het Ontwerp spreekt over *zonnevelden integraal te ontwerpen met ruimte voor wandelen en verblijven* en *Fietsroutes dragen bij aan de recreatie en beleving van het landschap* (met daarbij een foto van kinderen fietsend naast zonnepanelen). Dit sluit aan bij het bovenstaande punt: het betreft een elektrische installatie met hoge waarden. Dit moet afgeschermd zijn. Recreatieverbeteringen in het gebied en/of rondom het zonnepark zijn mogelijk. Als ontwikkelaar denken wij graag mee mochten deze wensen er zijn. We benadrukken echter dat er OP het zonnepark (achter het hekwerk) zelf geen recreatieve functies mogelijk zijn.

De initiatiefnemer betrekt de juiste belanghebbenden
Het Ontwerp spreekt over omwonenden in een straal van 500m. VB: Veel mensen binnen de wijk Leesten kunnen binnen de straal van 500m vallen, maar door bebouwing, begroeiing en de N-weg niks van het zonnepark zien. Een bewoner van een boerderij op meer dan 500m kan in het open veld wel enig zicht hebben. We vragen de gemeente om meer per casus te kijken naar wie als belanghebbenden kan worden aangemerkt.

(Financiële) participatie
TPSolar biedt in al haar projecten de gelegenheid om (financieel) te participeren. Dat kan op basis van mede-eigendom, maar ook mee-investeren of mee-profiteren. In het Ontwerp wordt dit ook toegelicht. Echter staan er door het Ontwerp heen kleine nuanceverschillen en/of begrippen over lokaal eigendom. Er wordt gesproken o.a. over opbrengsten tegenover deelname, streven naar tegenover waarborgen/faciliteren. Om toekomstige verwarring te voorkomen adviseren we de gemeente om dit onderdeel te concretiseren en 1 begrip aan te houden met daarbij als toevoeging:

- Hou "streven naar 50% lokaal eigendom" aan wat is neergelegd in het Klimaatakkoord (d.m.v. mede-eigendom, mee-investeren en mee-profiteren). In de praktijk zien wij dat een percentage van 75% niet reëel is, zeker als het gaat mede-eigendom. Eigendom betekent mee-investeren en dus ook risico lopen, en daar moet je maar net de wil en de middelen voor hebben. Ook al is een percentage van 75% een streven; het kan een irreëel verwachtingspatroon creëren. In het participatieproces worden uiteindelijk afspraken gemaakt over het ontwerp, de exploitatie en financiële deelname door of tegemoetkoming aan de omgeving. Dat is ook het moment om te inventariseren of er überhaupt behoefte is

aan lokaal eigendom (VB: lokale energiecoöperatie, Zutphense bedrijven die mee-investeren, een grondeigenaar die geld inlegt) en op welke wijze dat enigszins haalbaar is.

- Verduidelijk dat het een streven betreft. De formulering kan in sommige gevallen worden geïnterpreteerd als een doel en niet meer als een inspanningsverplichting. (Financiële) participatie is een middel om het doel (totstandkoming van energieprojecten door verbeteren van lokaal draagvlak) te realiseren.
- *Voor ieder paneel dat op de grond wordt geplaatst, wordt er ook een paneel op het dak gerealiseerd.* We vragen de gemeente om dit onderdeel te verduidelijken. Dit kopje lijkt op het zon-op-dak-aanbod zoals benoemd in het kopje eronder (collectieve inkoop).

We zijn verheugd dat de gemeente Zutphen verdere stappen neemt in de verduurzaming van Nederland. We wensen de gemeente verder succes in het aanpassen en vaststellen van het kader.

Met vriendelijke groet,
Namens TPSolar

7

Zienswijze afwegingskader zon op land
Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zutphen

Uit naam van

/Wima Plant

Made, 19-12-2022

Betreft: Zienswijze met betrekking tot het *afwegingskader zon op land*, gepubliceerd door gemeente Zutphen, november 2022.

Geacht college,

namens de firma Willem Heuterman bv wordt hierbij een reactie gegeven op het door de gemeente gepubliceerde afwegingskader *zon-op-land*, gepubliceerd in november 2022. De firma Willem Heuterman bv, in de vorm van dhr. M. Heuterman stelt dat de gemeente Zutphen middels dit afwegingskader een juist traject heeft gekozen in het kader van de gemeentelijke energietransitie. Met het vaststellen van twee zoekgebieden die bestemd worden voor de aanleg van zoekgebieden zonne-akker(s), kan Zutphen stellen dat zij bijdraagt aan de nationale behoefte in energietransitie, door te voorzien in lokale zonneakkers, die een toegevoegde waarde zullen zijn in het voorzien van lokaal duurzaam opgewekte energie.

Het afwegingskader zon-op-land werd in november 2022 gepubliceerd en presenteert een kader waarbinnen ruimtelijke plannen ten aanzien van de plaatsing van zonnepanelen op land binnen de gemeente kunnen worden gerealiseerd. Op basis van het Nationale klimaatakkoord, in combinatie met de Regionale Energie Strategie (RES) bestond namelijk de behoefte om in Zutphen (en de regio in bredere zin) te participeren in energietransitie. Op basis van het daaropvolgende onderzoek naar geschikte locatie(s) voor zonneakkers bleek dat de in Zutphen gelegen zones (in het afwegingskader benoemd als *Broekgebied* en *Overmarsch*) uitermate geschikt zouden zijn om grootschalige zonne-energieopwekking in te laten plaatsvinden. De gemeente lijkt deze zones nu te reserveren als zoekgebied zonneakkers, zodat initiatieven die aan het afwegingsbeleid voldoen, een kans maken om hier zonneakker(s) te implementeren, en uiteindelijk te exploiteren.

Door middel van het afwegingskader beoogt de gemeente dus een prikkel te geven in de energietransitie door de vrije markt enerzijds, terwijl zij hier anderzijds een duidelijk afwegingskader tegenoverstelt, waar evt. partijen binnen deze markt aan dienen te voldoen. Dit afwegingskader betreft dat er dient te worden voldaan aan de criteria rondom *ruimtelijke inpassing*, *meerwaarde voor de omgeving*, *lokale participatie*, *financiële participatie* en *beheer en beëindiging*. Op deze manier garandeert de gemeente dat deze investeringen in de energietransitie niet leiden tot ruimtelijke wanorde, zorgt dat evt. plannen ten aanzien van zonneakkers netjes (landschappelijk) wordt ingepast, en het garandeert lokale (financiële) inspraak en participatie. Het beleid garandeert bovendien een netjes beheerde en ecologisch verantwoorde omgeving. Door middel van deze criteria in combinatie met de norm van 5 hectares, wordt voorkomen dat hier partijen in stappen die geen affiniteit hebben met de Zutphense bewoners. Bovendien wordt misbeheer voorkomen.

Via het criterium van lokale inspraak worden de belangen van omwonenden in het afwegingskader goed behartigd. En dit is een logisch en terecht criterium. De belangen van lokale ondernemers echter, ontbreken enigszins in het kader. Zo is er in het afwegingskader geen voorwaarde met betrekking tot het benutten van de opgewekte energie door lokale (bestaande) bedrijven. Door een element aan het afwegingskader toe te voegen dat bestaande bedrijven (in combinatie met omwonenden gebruik kunnen maken van deze lokaal opgewekte energie, kan het

duurzame concept *produce local – consume local* worden benadrukt in het beleid. Daarnaast kan het lokale element in het beleid worden benadrukt door lokale initiatiefnemers de voorkeur te geven boven (inter)nationale investeerders. In het afwegingskader wordt namelijk gesteld dat er geen behoefte is aan de zg. 'cowboys' (p. 42) – waarmee waarschijnlijk wordt gedoeld op de grote (multinationale) energiebedrijven. Dit is een nobel streven, maar er worden hier echter geen strikte criteria aan gekoppeld. Zo wordt niet gedefinieerd wat een zg. cowboy behelst, of dat lokale initiatieven de voorkeur dienen te krijgen boven deze zogenaamde cowboys. Als lokale ondernemer in de glastuinbouw die beoogt een 'kas zonder gas' te realiseren meent dhr. Heuterman/ de firma Wima plant dat in het afwegingskader het lokale- en duurzaamheidskarakter van het afwegingskader nog eens kan worden onderstreept door expliciet te benadrukken dat lokale initiatieven een voorkeur zouden moeten krijgen.

Verder zou het in het kader van de energietransitie een gemiste kans zijn als het opwekken van duurzame energie op Zutphense grond niet ten goede zou komen aan lokale (glastuinbouw)bedrijven die beogen enorm te investeren in een duurzame teelt voor consumentenproducten. Hoewel er in het afwegingskader kort wordt gesteld dat de beoogde zonneakkers kunnen worden gekoppeld aan lokale kassen (p. 37), mag dit wel verder worden uitgewerkt. De glastuinbouwsector dient namelijk de mogelijkheid te krijgen om haar bijdrage aan de energietransitie te leveren. Maar om in een zonneakker te investeren, dient ze wel zeker te zijn dat het niet-lokale grootkapitaal deze mogelijkheid wegneemt. Dat zou zonde zijn. Het lokale glastuinbouwbedrijf is namelijk veel langer, en veel meer gecommitteerd aan de omgeving, de lokale gemeenschap en lokale economie dan de zg. cowboys uit de Randstand (of een andere niet-lokale regio) die in enkele jaren snel geld willen verdienen, en het gebied daarna verwaarlozen. Het wederkerige nut van de investering voor een lokale onderneming is uiteraard vele malen groter.

Door middel van het afwegingskader *zon-op-land* en het hierin schuilende afwegingscriteria hoopt de firma Wima Plant dat er een duidelijk en goed afweegbaar beleid in de lokale regelgeving wordt verankerd, Dit om te verzekeren dat partijen die Zutphen willen voorzien van duurzame energie, dit ook doen volgens een duurzaam en (ruimtelijk) verantwoord beleid binnen de gemeente Zutphen.. Dhr. Heuterman en/of de firma Wima Plant steunen dan ook het initiatief van het college om te voorzien in de nieuw te realiseren zoekgebieden zonneakker. Om diverse redenen lijkt dit afweegkader een lokaal, duurzaam en ecologisch verantwoord document, waarin de lokale belangen grotendeels worden behartigd. De belangen van lokale bedrijven (zowel afnemers van de duurzame energie, alsmede evt. lokale investeerders) echter komt hier niet afdoende in naar voren, en hierbij dan ook het verzoek dat dit in het afwegingskader nog kan worden aangepast/verduidelijkt.

Wij verzoeken hierbij om een ontvangstbevestiging van deze zienswijze en vragen eveneens vriendelijk oft u ons over het verdere verloop van de procedure op de hoogte wilt houden.

Hoogachtend,

8

ontwerp afwegingskader zon op land
zaaknummer 448929

zienswijze/ inspraakactie op ontwerp afwegingskader zon op land

Gebied de Overmarsch

20-12- 2022

Aan alle fractievoorzitters van de gemeenteraad Zutphen, College B&W en andere betrokkenen

Geachte heer/ mevrouw,

Wij hebben de bijeenkomsten bijgewoond waarin werd toegelicht op de resultaten uit het concept rapport van het RES Cleantech onderzoek naar wind en zonne-energie locaties binnen de gemeente Zutphen en de werksessies afwegingskader zon op land.
Wat ons direct opviel is dat een relatief groot deel van het buitengebied rondom zutphen in dit onderzoek is meegenomen. En dat Zutphen als vrij kleine gemeente landelijk gezien een groot deel van het percentage binnen de landelijke doelstelling op zich neemt.
Zorgelijk om te zien dat dit voor een groot deel agrarische grond betreft.
Dit brengt niet alleen schade aan het landschap, maar ook aan de kwaliteit van de grond, het bodemleven, en aan omwonenden. Wij hebben op onze eerder gestelde vragen nog geen antwoord ontvangen.
Waarom word hier het profiel van de zonneladder niet gehanteerd?

Wij hebben een melkveehouderij in het buitengebied, een familie bedrijf dat al generaties voort bestaat op deze locatie, met drie potentiële opvolgers; een bedrijf met toekomst.
Ons bedrijf bevind zich pal aan de Weg Naar Voorst, de verbindingsweg N345 midden in het zoekgebied de Hoven/ Overmarsch. Een overgroot deel van landbouwgrond dat wij in gebruik en deels in eigendom hebben is tot en met onze huiskavel ingetekend als kansrijk gebied voor zonnepanelen.
Dit is voor ons een onacceptabel plan. Het gaat om grond waar onze koeien grazen en waar voer verbouwd word.

In dit plan word er in het geheel tot in detail gekeken naar een aankleding (zoals struikenrijen, wandelpaadjes en bloemenstrookjes en rustieke hekwerken) die absoluut niet compenseert met hetgeen er teweeg word gebracht, namelijk dat deze grond verloren gaat voor ons bedrijf en verder naar geen enkele oplossing of een alternatief gekeken word in deze omgeving.
Aan de andere zijde van het spoor bevind zich een ander zoekgebied namelijk voor glastuinbouw dat wederom zonder ons te betrekken in vooronderzoek tot een zoekgebied is verklaard.
Waarom deze reservering voor enorme bedrijfsuitbreiding voor glastuinbouw expliciet daar?
En waarom zijn wij niet op voorhand op de hoogte gesteld van deze plannen die voor een overgroot deel zijn gemaakt op grond die wij al vele jaren pachten voor ons bedrijf.
Er zijn een aantal bedrijven in de omgeving die al gestopt zijn of gaan stoppen omdat er geen opvolging is. Daaromheen komt en/of is ook grond vrij.
Aan de andere zijde van de N345 liggen ook gronden binnen de gemeentegrens waarom zijn die niet geschikt bevonden voor zonne-energie?

Waarom ligt het Overmarsch zoekgebied voor zonne-energie op een bedrijf dat wel toekomst heeft? En een prominent aanwezig klassiek landschap betreft op de aanrijroute tot Zutphen?

De verslagen van de sfeer tijdens werksessies geven een vertekend beeld, de weerstand tegen de manier waarop het landschap belast word met zonneparken is wel degelijk nog aanwezig. En op de tweede avond was de stemming wel duidelijk; geen grootschalige zonneparken hier.
Het zogenoemde meedenken van omwonenden over dit gebied ligt ver van die bewoning af.
Er werd ingezet op aanleg van struikgewas en bloemetjes. De vraag of men wel of geen zonnepark wil werd hiermee ondergesneeuwd. Mensen willen wandelmogelijkheden ter compensatie die zijn niet moeilijk te realiseren en ook al ruimschoots aanwezig in de omgeving.
Dit staat niet in verhouding tot de schade die ons bedrijf en het landschap gaat treffen wanneer wij dit gebied moeten opgeven.

Wat wij ook missen is het onderzoek naar de alternatieven die er zijn. En het eventueel realiseren van die mogelijkheden.
Een aanpassing op het zoekgebied is nooit aan de orde geweest terwijl er in de directe omgeving wel degelijk mogelijkheden zijn.
Het opwekken van zonne-energie op land heeft bijzonder veel oppervlakte landbouwgrond nodig, waarom is dat niet haalbaar op daken?

Zonne-parken worden landelijk met een te groot tempo aangelegd door grote investeerders een enorm oprukkende vorm van energie industrie.
Staat de inname van het oppervlak van het landschap wel tegenover de opbrengst in het geheel?
Dit gaat ten koste van kostbare gezonde leefomgeving voor mens en dier, en de grond zal jaren nodig hebben om te herstellen wanneer de parken zijn afgeschreven.
Er is geen onderzoek gedaan naar herstel.
De doelstellingen die moeten worden gehaald liggen in een onrealistisch tijds bestek.
Wij zijn zeker voorstander van energie alternatieven, maar niet van de manier waarop grootschalig op grote oppervlakte energie moet worden opgewekt.
In hoeverre is dat werkelijk door gemeente Zutphen onderzocht?

Zonne-parken concurreren met de landbouw en drukken een stempel op het karakter van het landschap hier dat tot de kronkelwaarden behoord waardevolle landbouwgrond waar koeien op worden geweid, waar ganzen en andere weide vogels neerstrijken.

Onderzoeken die worden gedaan door ondermeer het RIVM en het Louis Bolk Institute wijzen uit dat veel van het bodemleven in de grond onder zonne-parken verloren gaat, de kwaliteit van de grond en de directe omgeving ervan gaat hiermee ook verloren. (zie b.v. artikel uit Trouw van 25 juni 2018 door Frank Straver) Tevens vindt er geen Co2 omzetting plaats. Bij een blokkade van de grond waar geen bladgroen is, waar geen zon bijkomt, gebeurt dit niet. Bij het opwekken van windenergie blijft er veel meer landbouwgrond (groene ruimte) vrij.
Een aantal jaar geleden was er hier een zoekgebied voor windenergie.
Is dat in dit afwegingskader meegenomen?

Zoals eerder aangegeven hebben wij op ons bedrijf 3 potentiële opvolgers van een vierde generatie agrariërs op dit bedrijf al veel langer dan dat heerst er agrarische bedrijvigheid op deze locatie, een bedrijf met toekomst.
Voor de toekomst van ons bedrijf zijn er al veel landelijk geregelde zaken, wetten, complexe systemen en regelgevingen met betrekking tot onze bijdrage aan verbetering van het klimaat waar wij rekening mee houden. Weidegang kunnen garanderen voor onze koeien bijvoorbeeld, zelf voer kunnen verbouwen het werken met keurmerken en kringloopwijzers en extensivering waar ook wij mee te maken hebben. Hier hebben wij landbouwgrond voor nodig.
Wij kunnen het ons niet permitteren deze grond te moeten missen.
Een ander groot deel van de grond die wij in gebruik hebben is zonder overleg of onze inbreng gereserveerd voor glastuinbouw en voor woningbouw. Daarmee zonder vooraankondiging op de een of andere manier uitgesloten van dit afwegingskader. Hoe kan dat?
Wij voelen ons letterlijk en figuurlijk in het nauw gedreven met deze plannen.

Wij zijn absoluut geen tegenstander van het realiseren van energie alternatieven voor fossiele bronnen.
Zonne-energie opwekken vanaf daken en wind energie zijn hele aannemelijke vormen van alternatieve duurzame energie ontwikkeling. Dit neemt misschien wat meer tijd om te kunnen realiseren, toch zal dat op de langere termijn een betere oplossing kunnen zijn voor een meerderheid van alle partijen. De grond blijft beschikbaar voor het verbouwen van voedsel, en zowel het beeld als de landschappelijke waarde en functie blijven behouden.
Ook bestaan er tegenwoordig meer manieren om energie op te wekken daar word niet over gesproken, zoals kernenergie, waterkracht, biogas, waarom word dat niet onderzocht en gepresenteerd in dit afwegingskader?

Een zonnepark op een plek als deze is zowel landschappelijk als economisch absoluut geen optie, een kader om niet af te wegen.
Een zee van spiegels ontsieren het stads aanzicht van Zutphen op een plek waar nu koeien grazen, weidevogels rusten, knotwilgen groeien en de weides met hun hagen zorgen voor groenvoorziening, voer en Co2 omzetting.
Het kan op de lange termijn niet de bedoeling zijn om zaken waar al een te kort aan is nog verder terug te dringen en zelfs te laten verdwijnen. Dit is een landelijk probleem, en niet alleen voor onze sector.

Wij willen u vast hartelijk danken voor uw aandacht, gaan graag in gesprek over mogelijkheden en hopen op een spoedige reactie,

Met vriendelijke groet,

Telefonisch bereikbaar:

9

College van B&W, gemeente Zutphen
Postbus 41
7200 AA Zutphen
Email: info@zutphen.nl

Zutphen, 30 december 2022

Betreft: **Zienswijze zaaknummer 448929 Ontwerp afwegingskader Zon op land**

Geacht college van Burgemeester en Wethouders,

Hierbij ontvangt u de Zienswijze op het Ontwerp afwegingskader Zon op land dat door meer dan 70 huishoudens van belanghebbenden en buurtbewoners uit Leestense Broek (zoekgebied Zutphense Broek) is ondertekend. Zie bijlage 1.

De werkgroep Buurt Energie Strategie (BES) ondersteunt het gemeentelijk beleid om een substantiële bijdrage te leveren aan de nationale Energietransitie. Bij de invulling daarvan door de gemeente zet de werkgroep echter vraagtekens.
De gemeente lijkt een "Duizend bloemen bloeien" model aan te hangen. De werkgroep vreest dat daarmee korte termijn initiatieven op den duur averechts kunnen uitpakken.

Bij verdieping in duurzame energieopwekking is de werkroep tot de conclusie gekomen dat een zonnepark een weinig effectieve en efficiënte energiebron is voor de gemeente Zutphen.
Dit om diverse redenen:

- windmolens op zee leveren een 4x hogere en constantere opbrengst dan zonnepanelen (een beroep doen op het landelijke elektriciteitsnet is dus beter dan zelf opwekken);
- 'zon op dak' voor bedrijven en instellingen heeft prioriteit i.vm. verlies van kostbare grond en natuur (bedrijven en instellingen verbruiken ook 3x zoveel elektriciteit als woningen);
- in 2021 zijn 70% meer zonnepanelen geïnstalleerd door particulieren en die groei zal zich komende jaren voortzetten door veel hogere energieprijzen;
- Zutphen heeft een relatief klein buitengebied: het opofferen van natuur, landbouw en recreatiegebied Leestense Broek kan hooguit een laatste optie zijn;
- de scheefgroei in de verhouding zon versus andere meer constante energiebronnen (3:1) betekent meer ongewenste fluctuaties op het stroomnet;
- komende jaren zijn andere betere alternatieve bronnen gepland, zoals biomassa en geothermie;
- tot slot een open deur: energie besparing (door isolatie) is het meest effectief en efficiënt.

De werkgroep hoopt daarom dat de gemeente geen overhaaste besluiten (ruimte) maakt en eerst de in ontwikkeling zijnde Energiemix afwacht. Wat wij begrepen hebben dat in deze Energiemix de verschillende opties voor duurzame energieopwekking en besparing onderzocht worden voor een afgewogen beleid.

Tot slot wil de werkgroep een constructieve bijdrage leveren aan de energietransitie binnen Zutphen en zijn wij bereid hierin actief mee te denken.

Met vriendelijke groet,

buurtbewoners Leestense Broek

Bijlage: Namen en adressen van de buurtbewoners die deze Zienswijze steunen

ALGEMEEN

- In het huidige coalitieakkoord (Rutte IV) staat opgenomen: "zon op land alleen als multifunctioneel gebruik van dat land mogelijk is". Bovendien, en dit is als zodanig ook opgenomen in de plannen van de RES Cleantechregio, is er nog de zonneladder: zon op land als laatste optie wanneer alle andere opties benut zijn.
- **Standpunt:** Deze voorwaarden dienen expliciet meegenomen te worden in het afwegingskader.
- De gemeente geeft weinig tot geen inzicht in de voortgang van inspanningen voor zon-op-bedrijfsdak en eventuele andere initiatieven.
- **Standpunt:** Gemeente dient openheid van zaken te geven in alle huidige en eventuele toekomstige initiatieven.
- **Standpunt:** Eventuele initiatieven voor zon op land in het zoekgebied (Zutphens Broekgebied en Overmarsch) worden stilgelegd totdat het afwegingskader definitief is vastgesteld in samenspraak tussen gemeente Zutphen en bewoners/belanghebbenden. Voor de goede orde zij vermeld dat ook omwonenden belanghebbenden zijn.
- **Standpunt:** Het afwegingskader is direct het toetsingskader voor eventuele plannen. Eventuele plannen dienen door zowel de gemeente als de bewoners/belanghebbenden van Zutphens Broekgebied en Overmarsch te worden getoetst aan het afwegingskader om te bepalen of aan de criteria van het afwegingskader wordt voldaan. (Eventueel in samenwerking met een neutrale derde partij).
- **Standpunt:** In het afwegingskader dient de procedure van toetsing door gemeente en bewoners/belanghebbenden van het Zutphens Broekgebied en Overmarsch (zoals beschreven onder voorgaande bullet) te worden vastgelegd.
- **Standpunt:** Gedurende de tweede bewonersbijeenkomst heeft wethouder aangegeven dat eventueel te plaatsen zonnepanelen volledig duurzaam dienen te zijn geproduceerd. Dit dient vastgelegd te worden in het afwegingskader.
- **Standpunt:** in deze zienswijze spreken we meermaals over bewoners en belanghebbenden. Bij meerdere onderwerpen wordt gesproken over afstemming met bewoners en belanghebbenden. Gemeente dient initiatief te nemen om de verschillende partijen bijeen te brengen in een te formaliseren omgevingsraad waarin een afvaardiging van bewoners/ belanghebbenden zal plaatsnemen.

  Vraag: Geschiedenis heeft uitgewezen dat woorden als *'inspanningsverplichting' (zie Criterium 11)* en *'zoveel mogelijk' (zie 'Financiële participatie, pag, 43 en 60)* geen waarde hebben (denk aan de destijds aangegeven intentie m.b.t. het aanplanten bos als compensatie voor aanleg sportvelden FC Zutphen). Welke garanties biedt dit afwegingskader de inwoners en omwonenden van het Zutphens Broekgebied en Overmarsch?

INSPRAAKPROCES

- Twee avonden met beperkt aantal aanwezige belanghebbenden.
- Moment van inspraak was zodanig dat de kans reëel was dat sommige mensen verhinderd waren i.v.m. vakantie en het veranderen van de datum voor de tweede bijeenkomst, waardoor minder continuïteit van de inbreng.
- Structuur gespreksrondes: deelnemers uit hetzelfde gebied werden gedwongen aan verschillende tafels te discussiëren.
- Gelegenheid om elkaars inbreng achteraf plenair te bespreken en te komen tot een gedragen conclusie ontbrak.

- **Standpunt:** Deze zienswijze voor aanscherping/aanpassing van het afwegingskader dient te worden beschouwd als de gezamenlijke en gedragen inbreng van de bewoners/ belanghebbenden van het Zutphens Broekgebied.
- **Opmerking:** Niet alle input zoals vastgelegd op de platen tijdens werksessie 2 lijkt te zijn meegenomen.
- **De gemeente lijkt de inbreng van inwoners en omwonenden belangrijk (en zelfs gewenst) te vinden in het proces van totstandkoming van het Afwegingskader;** mogen/moeten inwoners/omwonenden dan niet ook een stem hebben in de uitvoering en naleving van het definitief vastgesteld Afwegingskader? Hiermee toont de gemeente dat ze haar inwoners serieus neemt, mede in het kader van de eerste zin van het Afwegingskader: "De gemeente Zutphen wil energieneutraal zijn"; de (betrokken) inwoners maken toch deel uit van deze 'gemeente'?

GRENZEN ZOEKGEBIED

- Onduidelijkheid grenzen zoekgebied. Er worden twee verschillende zoekgebieden getoond op de kaarten getoond in het afwegingskader op pag. 8 en 13.
- **Voorstel:** Om onduidelijkheden te voorkomen stellen bewoners/ belanghebbenden voor om de eisen/voorwaarden die voortvloeiend uit het afwegingskader voor een eenduidig en afgebakend zoekgebied te hanteren dat geen ruimte biedt voor discussie/onduidelijkheid. Bijvoorbeeld: https://allecijfers.nl/buurt/vespreide-huizen-leesten-zutphen/
- **Standpunt:** Er zijn strikte regels m.b.t. verplichte afstand van zonnevelden ten opzichte van bijvoorbeeld hoogspanningsleidingen, gasleidingen, onderhoudsstroken grenzend aan de laken in het zoekgebied, huizen etc. In het afwegingskader dient in de kaart van het zoekgebied expliciet te worden aangegeven wat de plekken zijn waar vanwege wet- en regelgeving geen panelen mogen worden geplaatst.

INHOUDELIJK

- Doel afwegingskader: *"werkbaar voor gemeente"* Inhoud huidig afwegingskader is niet "SMART" (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdsgebonden) en op meerdere punten voor meerdere interpretaties vatbaar.
- **Standpunt:** Aanscherping door gemeente van het afwegingskader is noodzakelijk om ervoor zorg te dragen dat de inhoud niet voor meerdere interpretaties vatbaar is.
- 1.2 Aanleiding, pag. 4: *"Uit deze landschappelijke verkenning zijn het Zutphens Broekgebied en de Overmarsch naar voren gekomen als geschikte zoeklocaties voor grootschalige zonne-energie, passend binnen de maat, schaal en* ***karakteristiek*** *van het landschap."* —> Dit is tegenstrijdig met het visiedocument dat op 30 november 2015 in de gemeenteraad van Zutphen is vastgesteld. ("Visie Landelijk Gebied Zutphen"). In dit visiestuk wordt beschreven hoe dit gebied verder ontwikkeld kan worden zonder dat dit ten koste gaat van het specifieke gebieds-DNA waarin agrarische bedrijvigheid, niet agrarische bedrijvigheid, wonen en recreatie en vrijetijdseconomie een belangrijke rol spelen.
- Tevens conflicteert het zoekgebied met de begrenzingen van de kernkwaliteiten van het gebied Zutphense Broek, zoals beschreven in "Kernkwaliteiten Nationaal Landschap de Graafschap".
- Gemeente heeft in een eerdere bijeenkomst aangegeven dat de "Visie Landelijk Gebied Zutphen" gedateerd is en daardoor niet meer relevant. In het afwegingskader wordt echter verwezen naar de groenatlas "Samenwerken aan een duurzame groenstructuur" uit 2012.
- **Standpunt:** Indien de groenatlas "Samenwerken aan een duurzame groenstructuur" uit 2012 wordt beschouwd als actueel en relevant, dan dient ook het jongere visiedocument

"Visie Landelijk Gebied Zutphen" en haar inhoud beschouwd te worden als actueel en relevant.

- **Standpunt:** In hoofdstuk 1.3 op pag. 5, Een werkbaar afwegingskader, wordt beschreven dat: "Er kan worden afgeweken van de criteria mits dit goed is beargumenteerd". Het afwegingskader dient dusdanig te worden beschreven dat criteria volledig duidelijk en specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden zijn. Afwijking van criteria kan slecht plaatsvinden na afstemming met bewoners/belanghebbenden. Dient te worden vastgelegd in het afwegingskader.

Vraag: We ontvangen graag uitleg over 1.3 een werkbaar afwegingskader, pag. 5: *"Bij een positieve grondhouding van de gemeente ten aanzien van een initiatief voor zon-op-land, is het initiatief kansrijk om een officiële vergunningprocedure te doorlopen.*

- Wat zijn de concrete/ toetsbare criteria bij de totstandkoming van de 'grondhouding'?
- 2.1 huidig beleid en regelgeving, pag. 6: *"Om sturing te kunnen geven aan de wijze waarop grootschalige zonnevelden binnen de gemeente Zutphen ontwikkeld worden heeft de gemeenteraad opdracht gegeven om een afwegingskader op te stellen."*

Vraag: Is voldoende gekeken naar alternatieven zoals waterstof, zon op dak, vergisting, etc.? Alleen zon en wind worden genoemd om invulling te geven aan de energietransitie. Dit is te beperkt. Kan de gemeente aantonen welk onderzoek is er gedaan naar bijvoorbeeld vergisting, bodemwarmte, waterstof, etc. En wat de uitkomsten hiervan zijn? (Zie provinciaal beleid in de volgende kolom (Kolom 2, pag. 6) in hoeverre wordt hierop aangesloten?

- **Vraag:** Graag de link naar het haalbaarheidsonderzoek wind- en zonne-energie van Pondera in de voetnoot van pagina 7 wordt vermeld aanpassen. Het document is niet bereikbaar via deze link, waar kunnen we dit inzien?

- 2.2 zoekgebieden, pag. 9: Het Zutphens Broekgebied wordt hierin omschreven als grootschalig landbouwgebied, dit is een te eenzijdige omschrijving. Graag refereren we nogmaals aan de "Visie landelijk gebied Zutphen" waarin veel aandacht is voor het bijzondere gebieds-DNA van het Zutphens Broekgebied en de noodzaak om het karakter van dit gebied te waarborgen en te beschermen
- Op pag. 22 staat o.a. (linker kolom): *"De spelregels geven aan op welke wijze er kan worden voldaan aan het hoofdcriterium. Andere wijzen dan de spelregels zijn ook mogelijk."*

- **Standpunt:** Deze zin moet worden aangepast om onduidelijkheden/ discussie te voorkomen bij toetsing van eventuele initiatieven. Wat zijn de 'andere wijzen'? Zijn deze aanvullend of vervangend? En wie bepaalt de 'waarde' van dit alternatief?

- **Standpunt:** Op pagina 22 staat beschreven: *"Bij voorkeur zijn zonnevelden niet zichtbaar".* Dit is geen correcte interpretatie van hetgeen is besproken tijdens de tweede werksessie. De randvoorwaarde voor bewoners/belanghebbenden is stelliger geformuleerd. "Zonnevelden mogen niet zichtbaar zijn".

HOOFDCRITERIA EN SPELREGELS

HOOFDCRITERIUM 1: Het initiatief past binnen en sluit aan op landschappelijke structuren en patronen, pag. 24

- Bewoners hebben grote zorgen om de negatieve effecten van grootschalige zonnevelden, zowel op het uiterlijke karakter als op de verschillende functies van het gebied: agrarische bedrijvigheid, niet agrarische bedrijvigheid, wonen, natuur, recreatie en vrijetijdseconomie

HOOFDCRITERIUM 2: Het initiatief sluit aan op de omgeving en de maat en schaal van het landschap, pag. 26

- **Standpunt:** De tekst beschrijft dat het initiatief groter mag zijn dan 5 ha. Bewoners/belanghebbenden hebben expliciet aangegeven dat de maximale grootte van een initiatief 5 ha is.
- De initiatiefnemer toont aan wat het zonneveld doet met de beleving van het coulisselandschap (Zutphens Broekgebied) en openheid (Overmarsch). Bewoners hebben duidelijke wensen aangegeven m.b.t. minimale impact van potentieel zonneveld op de omgeving.

Standpunt: Bewoners hebben inspraak in de goedkeuring/ afkeuring m.b.t. de impact van een potentieel zonneveld op het karakter van het landschap. Deze inspraakprocedure dient duidelijk te worden beschreven in het afwegingskader.

- **Vraag:** Hoe is de regelgeving rondom het insluiten van woningen door zonnevelden?
- **Vraag:** Hoe is de regeling voor planschade voor woningen die in de nabijheid van zonnevelden liggen?
- **Vraag:** Wat zijn de rekenregels m.b.t. bruto/ netto benodigd oppervlak voor zonnevelden. Bijvoorbeeld, hoeveel ruimte moet er minimaal vrijgehouden worden rondom een zonneveld?

HOOFDCRITERIUM 3: Het initiatief houdt zoveel mogelijk rekening met bestaande natuurwaarden, pag. 27

- **Standpunt:** In het kader van migratie van kenmerkende diersoorten in het zoekgebied hebben bewoners te kennen gegeven dat hekken rondom de zonnevelden niet zijn toegestaan.
- **Standpunt:** er dient expliciet rekening te worden gehouden met zaken als het leef- en broedgebied van vogels en zoogdieren.
- **Opmerking:** *"Houdt zoveel mogelijk rekening met"* voor meerdere uitleg vatbaar. Graag concreter en toetsbaar formuleren. En kunnen deze natuurwaarden worden geconcretiseerd?

HOOFDCRITERIUM 4: Het initiatief heeft groene randen, die via breedte en inrichting binnen de omgeving passen, pag. 30

- **Opmerking:** "die via breedte en inrichting binnen de omgeving passen" voor meerdere uitleg vatbaar. Graag concreter en toetsbaar formuleren.

HOOFDCRITERIUM 5: Het initiatief heeft een zorgvuldige opstelling en uitlijning

Geen opmerkingen

HOOFDCRITERIUM 6: Het initiatief heeft zorgvuldig ontworpen bijkomende elementen

- **Standpunt:** tijdens de werksessie 2 is input gegeven op de bijkomende elementen. Deze input is niet verwerkt in dit rapport. Zo is er bijvoorbeeld gesproken over mogelijkheden

om bijkomende elementen ondergronds te plaatsen. De ontbrekende input van de tweede werksessie dient volledig te worden opgenomen in het afwegingskader.

- **Standpunt:** Ook i.v.m. bijkomende elementen is uitgesproken dat hekken niet zijn toegestaan i.v.m. migratie zoogdieren.
- **Opmerking:** Tevens is gekeken naar voorbeelden om te bepalen wat wel/ niet wenselijk zou zijn aan de hand van voorbeelden. Deze input is niet meegenomen in het afwegingskader en dient nog opgenomen te worden.

HOOFDCRITERIUM 7: De initiatiefnemer toont aan hoe het initiatief (Met maatwerk en in samenwerking met de omgeving) een positieve bijdrage levert aan de omgeving

- **Standpunt:** De 'door initiatiefnemer getoonde meerwaarde door maatwerk en in samenwerking met de omgeving' is niet als zodanig vrijblijvend te beschouwen. Initiatiefnemer garandeert realisatie. (Intentieverklaring voor 40 ha bos ter compensatie van de aanleg van de sportvelden van FC Zutphen heeft nooit plaatsgevonden)
- **Opmerking:** Bewoners hebben massaal aangegeven dat meerwaarde (ook in de vorm van compensatie op andere plekken dan het zonneveld) niet wordt gezien. Grootschalige zonnevelden zullen, zelfs indien er compensatie plaatsvindt te allen tijde ten koste van het gebied en ten koste van de beleving en recreatieve bestemming en gebruik gaan.
- **Vraag:** Hoe ziet het participatietraject met de omgeving/ belanghebbenden eruit om een positieve bijdrage te creëren aan de omgeving? Graag dit traject/ procedure duidelijk omschrijven in het afwegingskader. Zie tevens opmerkingen onder 'Inspraakproces'.
- **Standpunt:** Het afwegingskader dat nu voorligt is van toepassing op **alle** initiatieven voor zon op land in het Zutphens Broekgebied en de Overmarsch. Dus niet zoals nu in het afwegingskader omschreven:

" *Het Omgevingsplan Landelijk Gebied is het instrument waaraan allerlei initiatieven, waaronder zonnevelden tot 5 hectare, worden getoetst. Het afwegingskader vormt een aanvulling op het Omgevingsplan Landelijk Gebied en kan gebruikt worden om initiatieven te toetsen van zonnevelden groter dan 5 hectare.* " —> Niet mee eens, het afwegingskader wat nu voorligt geldt als kader voor alle initiatieven.

HOOFDCRITERIUM 8: De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het tijdig betrekken van de omgeving en een goede communicatie. Er wordt in een 'spelregel' vermeld: "De initiatiefnemer geeft aan waarover de omgeving mag mee-weten, mee-denken, of mee-beslissen".

Standpunt: "De initiatiefnemer geeft aan waarover de omgeving mag mee-weten, mee-denken, of mee-beslissen" is te vrijblijvend geformuleerd. En in de 5e 'spelregel' wordt vermeld dat er geen eenduidige voorkeur is gegeven over de wijze van uitnodigen. Dit is een onjuiste weergave van de inbreng tijdens de 'meedenk'/inspraakbijeenkomsten!

- **Standpunt:** Dit is een te vrijblijvende invulling, en de omgekeerde wereld. De initiatiefnemer moet in eerste instantie voldoen aan het afwegingskader, dus formeel eerst toetsing door gemeente en bewoners/derde partij, voordat plannen verder ontwikkeld kunnen en mogen worden.
- **Standpunt:** Bewoners hebben in werksessie 2 aangegeven via een huis aan huis brief op de hoogte gesteld en gehouden te worden vanaf de start en bij belangrijke beslismomenten; dit graag aldus opnemen in het afwegingskader.

HOOFDCRITERIUM 9: De initiatiefnemer betrekt de juiste belanghebbenden.

- **Vraag:** Wat wordt er gedaan met de terugkoppeling van de belanghebbenden.
- **Vraag:** Op welke wijze kunnen belanghebbenden inspraak uitoefenen op de plannen.
- **Vraag:** Graag definitie/ compleet overzicht van de juiste belanghebbenden in de breedste zin van het woord dus ook recreatieve gebruikers van het stedelijk uitloopgebied.
- **Vraag**: Waarom is een grote doelgroep in de wijk Leesten grotendeels uitgesloten als 'belanghebbenden', gelet op het afstandscriterium van 500 m? Juist vanuit deze wijk, met duizenden inwoners, wordt het zoekgebied veelvuldig recreatief gebruik en dit zijn dan toch ook 'belanghebbenden'?
- **Standpunt**: procedure voor het betrekken van belanghebbenden en de inspraak die belanghebbenden hebben graag duidelijk vastleggen in afwegingskader. En daarin meenemen hoe wijkbewoners van Leesten hierin worden betrokken.

HOOFDCRITERIUM 10: De initiatiefnemer houdt rekening met omwonenden en belangen

- **Standpunt:** Naast "rekening houden met", **moeten** bewoners en belanghebbenden worden geïnformeerd en geconsulteerd.
- **Standpunt:** de initiatiefnemer overlegt met een bewonersvertegenwoordiging om de input van bewoners/ belanghebbenden mee te nemen in plannen! Graag duidelijke procedure opstellen en opnemen in afwegingskader.
- **Standpunt:** Pagina 43: Hier wordt gezegd: Voor ieder paneel dat op de grond wordt geplaatst wordt er ook een paneel op het dak geplaatst. Dit is in strijd met de zonneladder: Insteek moet zijn; voor elk paneel op het dak, wordt er één minder op het land geplaatst. Graag zien we hier een concrete toezegging vanuit de gemeente/ initiatiefnemer aan gekoppeld.

HOOFDCRITERIUM 11: De initiatiefnemer heeft een inspanningsverplichting om te streven naar minimaal 75% lokale deelname

- **Standpunt:** Te vrijblijvend, graag omdraaien: formuleer als eis vanuit de gemeente lokale deelname van minimaal 75%.

HOOFDCRITERIUM 12: De initiatiefnemer toont aan hoe de groene elementen van het zonneveld beheerd worden

- **Standpunt:** *"Bij voorkeur worden groene structuren al aangebracht vóór de realisatie van het zonneveld" Voorkeur* is niet voldoende, tijdens inspraakavonden hebben bewoners/ belanghebbenden aangegeven dat dit een harde eis is. Graag aanpassen in afwegingskader.
- **Standpunt:** Initiatiefnemer dient voorafgaand aan de eventuele realisatie een plan te overleggen aan gemeente en bewoners/belanghebbenden waarin de impact van het zonneveld en de impact verkleinende maatregelen (groenvoorzieningen etc.) worden omschreven door de initiatiefnemer. Graag opnemen in afwegingskader.
- **Standpunt:** Daarnaast dient er een meerjarig onderhoudsplan voor bovenstaande te worden opgesteld dat wordt gecontroleerd op naleving door gemeente en bewoners/belanghebbenden. Graag opnemen in afwegingskader.
- **Standpunt:** Ten behoeve van bovenstaande dient vooraf inzichtelijk te zijn welk meerjarig budget er beschikbaar is om beheer en onderhoud te kunnen bekostigen/ waarborgen. Graag opnemen in afwegingskader.

- **Standpunt:** Inzicht in benutting van beschikbaar onderhouds-/beheerbudget door gemeente en bewoners/belanghebbenden graag opnemen in afwegingskader.
- **Standpunt:** Beheer is niet alleen beperkt tot groene elementen, maar ook van toepassing op het zonneveld zelf en de bijkomende elementen. Graag opnemen in afwegingskader.

HOOFDCRITERIUM 13: De initiatiefnemer toont aan hoe er wordt omgegaan met het initiatief na ontmanteling.

- **Vraag:** Wat gebeurt er in het kader van een voortijdige beëindiging van exploitatie van het zonneveld of bijvoorbeeld faillissement. Graag procedure/ oplossing beschrijven in afwegingskader.
- **Standpunt:** Zoals burgers verplicht zijn om een verwijderingsbijdrage te betalen voor elektrische apparaten dient de initiatiefnemer te zorgen voor een borgstelling om verwijdering te kunnen garanderen. Graag toevoegen als voorwaarde voor initiatiefnemer.

NALEVING AFWEGINGSKADER GEDURENDE PLANNING/ EXPLOITATIE/ BEËINDIGING

Standpunt: In het afwegingskader dient een duidelijke procedure te worden opgenomen m.b.t. naleving, beheer en onderhoud als gevolg van het toetsingskader.

Controle op naleving van plannen, exploitatie, beheer en onderhoud dient te gebeuren in samenwerking tussen gemeente, bewoners/belanghebbenden en eventueel een neutrale derde partij. Daarnaast dient de gemeente zorg te dragen voor handhaving van het handelen door initiatiefnemer volgens het afwegingskader tijdens planning, exploitatie, beheer- en onderhoud. Graag een duidelijke procedure voor al het vorengenoemde opnemen in het afwegingskader.

10

E-Mailbericht Zaak 478596

Van:

Aan: info@zutphen.nl

Datum: 31-12-2022 om 14:01:12

Onderwerp: zienswijze zaaknummer 448929 ontwerp Afwegingskader zon op land op 31-12-2022 om 14:01:12

Beste,

Als bewoner van de sluit ik mij graag aan bij de zienswijze opgesteld door bewonersgroep Leesten.
Deze zienswijze heeft u van hen ontvangen maar tevens (ten overvloede) bijgevoegd bij deze email.

Aanvullend wil ik vermelden dat er een " spelregel" moet worden toegevoegd om te borgen dat het zonnepark ook in de toekomst goede technische rendementen heeft. Dit om te voorkomen dat er in de toekomst een zonneveld ligt met verouderde panelen met een laag opwekkingrendement niet meer passend bij de op dat moment realistische opwekking.

Met vriendelijke groet,

Bijlagen:
2022 Zienswijze bewoners afwegingskader zon op land.pdf

E-Mailbericht Zaak 477639

Van:

Aan: info@zutphen.nl

Datum: 29-12-2022 om 11:19:00

Onderwerp: zienswijze zaaknummer 448929 ontwerp afwegingskader zon op land op 29-12-2022 om 11:19:00

Aan de gemeente Zutphen,

Naar aanleiding van het afwegingskader Zon op land Zutphen, reageer ik als volgt.

Op de eerste plaats treft u in de bijlage onze algemene zienswijze van de bewoners van het buitengebied. Wij ondersteunen deze zienswijze.

Aanvullende wil ik u graag attenderen op eerdere bestemmingsplannen en bijvoorbeeld het document "Visie landelijk gebied Zutphen".
Als gemeente heeft u zelf altijd veel waarde gesteld aan het ruimtelijk gebied en het behoud daarvan. U spreekt bijvoorbeeld herhaaldelijk over "landschap ontsierende bebouwing" en maatregelen die daarop moeten volgen. Ook is behoud van het "landschappelijke karakter" een veel gehoorde kreet. Het plan van zon op land lijkt daarin moeilijk pasbaar.

Als de gemeente zonnepanelen wil aanleggen zorg dan eerst voor:

* Een goede infrastructuur van Nutsvoorzieningen. Het hele land kampt met problemen n.a.v. beperkte beschikbaarheid van NUTS voorzieningen, voornamelijk is er een groot te kort aan beschikbaarheid van Elektra wellicht veroorzaakt door de enorm snelle uitsluiting van het gebruik van gas. De vraag is of de infrastructuur van de nutsbedrijven er wel klaar voor is om zulke enorme hoeveelheden stroom te verwerken..
* Dat bedrijven gemotiveerd worden om hun daken vol te leggen met zonnepanelen.. zeer effectief en uit het zicht. Er zijn nog heel veel daken niet voorzien van zonnepanelen.

Met vriendelijke groet,

Bijlagen:
2022 Zienswijze bewoners afwegingskader zon op land.pdf

12

LTO noord

t: 088 888 6666
e: info@ltonoord.nl
w: www.ltonoord.nl

Postadres
Postbus 240
8000 AE Zwolle

Hoofdkantoor
Zwartewaterallee 14
8031 DX Zwolle

Vestiging
Zwolle

College van B&W gemeente Zutphen,
Postbus 41,
7200 AA Zutphen
Per e-mail: info@zutphen.nl

Datum: 30 December 2022 Referentie: 2022.ZRA

Betreft: Afwegingskader zon op land

Geachte [naam],

LTO Noord afdeling West Achterhoek heeft kennis genomen van het er inzage gelegde afwegingskader zon op land. In deze brief leest u onze zienswijze op dit kader.

Allereerst willen wij u de complimenten maken over heldere omschrijving van het stuk

Zoals bij u bekend zijn wij geen voorstander van zonnevelden op landbouwgrond, maar als er zich initiatieven voordoen is het belangrijk om een helder Afwegingskader te hebben.

Wij vinden dat een afwegingskader bij vaststelling een actuele beoordeling van inzichten moet geven. Het onderdeel Context (2.1 Nationaal) mist een belangrijke verwijzing naar het nationale beleid in de Novi en meer recent in regeerakkoord en de zonnebrief van Minister Jetten. Daarin is duidelijk opgenomen dat opwek uit zon op landbouwgrond alleen dan kan als sprake is van volwaardig meervoudig ruimtegebruik. De agrarische businesscase zal dus aangevuld moeten worden met een businesscase uit opwek. Bij de huidige stand van de techniek is dat realiseerbaar met verticale panelen en 'zon boven fruit'.

Hierbij wijzen we ook op de planologische regeling in het Omgevingsplan Landelijk Gebied Zutphen. Een zonneakker is een specifieke vorm van Agrarisch gebruik en zal dus een onderbouwde agrarische functie moeten kennen (omgevingsplan 1.8 *Agrarisch bedrijf niet zijnde een veehouderij: moet gericht* zijn op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen).

In het eindrapport missen wij de duidelijkheid over het maximale aantal hectare zonnepanelen dat per zoekgebied is toegestaan en de verhouding zonnepanelen en oppervlakte landschappelijke inpassing.

Bij punt 4.5 Beheer en beëindiging geeft u aan dat naast het gegeven van de al aanwezige ruimtelijke structuren en elementen het aspect "tijdelijkheid" een rol speelt omdat er van uit gaat dat een zonneveld na 25 a 30 jaar "opgeruimd" en gerecycled wordt en de initiatiefnemer bij vergunningaanvraag dient aan te tonen hoe het gebied er na ontmanteling uit moet zien.

Wat wij hierbij missen zijn twee zaken er staat beschreven dat na ontmanteling het gebied de aangebrachte maatschappelijke meerwaarde deels of geheel moet worden behouden wat in onze ogen betekent dat het niet weer volledig landbouwkundig gebruikt mag worden en ten tweede wordt er niet gesproken over vervanging van de zonnepanelen waardoor het gebied nogmaals duurzaam gebruikt kan worden.

Tevens is niets geregeld rond de tijdelijkheid van de inpassing. Deze is ondergeschikt en gebonden aan de functie als zonneakker. Is de inpassing ook tijdelijk? Of is deze definitief? In dat laatste geval lijkt dat een definitieve bestemmingswijziging die - ons inziens - niet mogelijk is in de thans voorziene planologische route.

Het risico is dat er elders weer gezocht moet worden naar een gebied waar men een nieuw park kan inrichten wat tot gevolg heeft dat er weer een claim gelegd wordt op landbouwgrond en er opnieuw de infrastructuur moet worden aangepast.

Wij willen dat de mogelijkheid van vervanging wordt opgenomen in het Afwegingskader.

Voor vragen en/of nadere informatie over deze zienswijze kunt u contact nemen met onze afdelingsvoorzitter West Achterhoek

Met vriendelijke groet,